

Asia: VN/630/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ilmastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kunnan ilmastosuunnitelman laatimisen aikaväli (14 a § 1 mom)

-

Kunnan ilmastosuunnitelman sisältö (14 a § 1–2 mom)

-

Kunnan ilmastosuunnitelman seuranta (14 a § 3 mom)

-

Kunnan ilmastosuunnitelman huomioiminen kuntastrategiassa ja toimintakertomuksessa (14 a § 3 mom)

-

Mahdollisuus laatia ilmastosuunnitelma yhdessä alueen muiden kuntien kanssa (14 a § 4 mom)

-

Muutoksenhaku valtioneuvoston päätöksiin ilmastolain soveltamisalalla (21 b § 1–4 mom)

-

Muutoksenhaku kuntien ilmastosuunnitelmiin (21 b § 5 mom)

-

Esityksen vaikutukset (HE-luonnoksen perusteluiden luku 4.2)

-

Muut huomiot

Pienten kuntien keskeisin ongelma oman ilmastosuunnitelman laadinnassa on vähäiset taloudelliset resurssit sekä rajallinen henkilöstömäärä. Suuremmat kunnan kykenevät laajemman resurssin turvin laatimaan laajempia ja kattavimpia ilmastosuunnitelmia kuin pienemmät kunnat.

Useissa kunnissa ilmastoasiat ovat jo nyt mukana kuntien strategioissa, ympäristöohjelmissa tai kestävän kehityksen ohjelmissa tai ne ovat niin sanottuja HINKU-kuntia, jonka puitteissa ilmastonmuutosta ja hiilineutraalisuutta toteutetaan.

Ilmastosuunnitelmien teko sopii maakuntien liitoille luontevasti, sillä maakuntien liitot voivat edistää ja ohjata kehittämissuunnitelmien ja maakuntakaavoituksen avulla esimerkiksi liikenteen infrastruktuuria, energiantuotantoa sekä luonnonvarojen käyttöä. Ilmastosuunnitelmien laatiminen maakuntien tasolla on perusteltua. Tällöin saataisiin ilmastosuunnitelmista kuntien näkökulmasta katsoen laadukkaita ja saman laatuaisia koko maan tasolla. Maakuntatasolla laadittavassa suunnitelmassa kuntia tulisi osallistaa suunnitelman laadinnassa.

Maakunta on alueena riittävän suuri ilmastotyön kokonaisuuden hahmottamiselle ja maakunnassa tehtävien hankkeiden yhteensovittamiselle. Tärkeitä maakunnan ilmastotyökaluja ovat jo nyt muun muassa maakuntakaavoitus ja erilaiset alueyhteistyöt, joilla on vaikutusta il-mastoon.

Ely-keskukset voisivat tukea maakuntaliittoja ilmastotyössä. ELY- keskusten tehtäviä on muun muassa ympäristönsuojelu, alueiden käytön ja rakentamisen ohjaus, luonnonsuojelu, ympäristön tilan seuranta sekä vesivarojen käyttö ja hoito. Edellä mainitut Ely-keskuksen lakisääteiset tehtävät tukevat jo nyt koko maakunnan kattavaa ilmastoyhteistyötä.

Mikäli ilmastosuunnitelman laatimisvelvoite tulee kunnille, niin valtion tulisi varata valtion budjettiin erillisrahoitusta, joka voitaisiin ohjata kunnille.

Tervaniemi Sari
Tervolan kunta